

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: HENDERSON 2512

GRANSTOKSK JEĐNOTE

OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 2d, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 2d, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

NO. 39 — ŠTEV. 39

CLEVELAND, O., 29. SEPTEMBRA (SEPTEMBER), 1943

VOLUME XXIX. — LETO XXIX

21. KAMPANJSKO POROČILO

V tednu od 16. do 23. septembra se je povisala vpisana zavarovalnina za \$27,000. Do pol milijona zavarovalnine namanjka še \$42,500. Upati je, da bo ta vsota v kratkem dosežena.

V minulem tednu se je najbolj odlikovala armada generala Math Pavlakovicha, ki je prispevala \$10,000 nove zavarovalnine. Divizije tretje armade, ki so do te lepe vsote pripomogle in ki zaslužijo javno pohvalo so: St. 44, 56, 65, 81, 104, 146, 156 in 165.

Diviziji 5 in 208, pete armade, sta vpisali \$4,000 nove zavarovalnine.

Armada generala Joseph Lekšana je prispevala \$3,500 zavarovalnine. Divizije, ki so do tega pripomogle so: St. 55, 110 in 219. Enako vsoto zavarovalnine je prispevala tudi sedma armada. Divizije 118, 134, 190 in 243 so pridobile \$3,500 zavarovalnine.

Prvi armadi so pripomogle do \$3,000 zavarovalnine sledeče divizije: 2, 50, 162 in 169.

Drugi armadi je priskočila na pomoč divizija 108 z \$2,000 zavarovalnine in šesti armadi je prispevala divizija 15 s \$1,000 zavarovalnine.

Nadzelniki vse divizij zaslužijo priznanje in javno pohvalo. Armade so sedaj razpostavljene po naslednjem redu:

1.....	\$86,500
7.....	81,500
3.....	81,000
2.....	79,000
6.....	53,750
4.....	44,500
5.....	31,250

Zastava zmage še vedno vihra nad prvo armado. Katera armada se bo s to častjo ponosa prihodnji teden?

Katera armada bo dosegla prvi \$100,000 zavarovalnine?

KAMPANJA ZMAGE K. S. K. J.

K. S. K. J. VICTORY DRIVE

Od 16. do 23. septembra 1943 — Sept. 16 to Sept. 23, 1943

POROČILO ST. 21 — REPORT NO. 21

Prva Armada—First Victory Army

General John Germ, glavni predsednik KSKJ.

General John Germ, Supreme President KSKJ.

Soc. No. (Dr. it.) Insurance (Znesek)

2	\$ 500.00
50	1,000.00
162	500.00
169	1,000.00—\$ 3,000.00

Druga armada—Second Victory Army

General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.

General John Zefran, First Vice President KSKJ.

108	\$2,000.00—\$ 2,000.00
-----	------------------------

Tretja armada—Third Victory Army

General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.

General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.

44	\$ 500.00
56	4,000.00
65	1,500.00
81	1,500.00
104	500.00
146	1,000.00
156	500.00
165	500.00—\$ 10,000.00

Cetrtja armada—Fourth Victory Army

General Joseph Leksan, tretji glavni podpredsednik KSKJ.

General Joseph Leksan, Third Vice President KSKJ.

55	\$1,000.00
110	2,000.00
219	500.00—\$ 3,500.00

Peta armada—Fifth Victory Army

General Michael Cerkovnik, četrtni glavni podpredsednik KSKJ.

General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.

5	\$1,000.00
208	3,000.00—\$ 4,000.00

Sesta armada—Sixth Victory Army

Generalka Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.

General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.

15	\$1,000.00—\$ 1,000.00
----	------------------------

Sedma armada—Seventh Victory Army

General Geo. Pavlakovich, šesti glavni predsednik KSKJ.

General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.

118	\$1,000.00
134	1,000.00
190	500.00
243	1,000.00—\$ 3,500.00

Skupaj (Total) \$ 27,000.00

Zadnji izkaz (Last Report) \$430,500.00

Skupaj (Grand Total) \$457,500.00

JOSEPH ZALAR,
glavni tajnik—Supreme Secretary.

Višek brutalnosti nemškega vojaštva

Britska osma armada izdaja svoj tednik pod imenom "Crusader." V istem je bil nedavno priobčen naslednji članek, ki nam jasno predvičuje, kako so leta 1941 postopale Hitlerjeve horde v onih krajinah Jugoslavije, katere je nemška armada napadla in okupirala.

Nemški generalni štab je izdal 28. oktobra, 1941 na glavnem stan 125. infanterije poseben armadni ukaz, kako naj se ravna v Srbiji v zadevi eksekucij. Kopijo tega armadnega ukaza se je dobro kasneje v Severni Afriki:

- a) Kjer se zbore več civilnih oseb skupaj in se nočejo pokoriti ukazu, naj se strelja nanje.
- b) Njih trupla naj se pokoplje v zadosti globoke jame; se sežiganjem mrljev naj se preneha. Ljudstvu ni dovoljeno krasiti grobove z rožami.
- c) Da ne bo preveč dela s trupli usmrčenih, naj se obojsene osebe pelje do groba; kadar je več talcev treba usmrčiti, morajo isti pokleniti h grobu obrnjeni.

d) V takem slučaju naj se izbere skupine od pet do osem talcev, ter iste po vrsti strelja, vsem naj se prej noge zveže.

e) Pred eksekucijo naj se vsem prizadetim odvzame vse listine in papirje, vendar se mora o tem narediti kratko poročilo na primer: 1. ime usmrčenega, 2. vzrok usmrtnitve, 3. ime poveljnika, ki je bil na vroči, 4. čas in kraj, 5. ime poveljnika, ki je eksekucijo oddelil.

f) Usmrtnitev naj se izvrši na vojaški način, da je en način častnik prisoten. Najmanj dva do štirih vojakov mora biti dolozeni za usmrtnitev enega posameznika. Strelja naj se v srce ali glavo. Ko je to dovršeno, naj kak vojaški zdravnik s svojim samokresom odda še en strel v telo mrtveca, nakar naj potrdi njegovo smrt.

g) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

h) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

i) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

j) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

k) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

l) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

m) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

n) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

o) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

p) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

q) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

r) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

s) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

t) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške oblasti. Dokler ni mrtvec pokopan, naj pri grobu stoji en vojak.

u) Predmete mrtveca, obliko in obuvalo se ne sme izročiti ljudstvu dotičnega kraja, ampak naj se jih odvzame proti potrdilu dotične vojaške ob

IZ URADA
Slovenskega ameriškega narodnega sveta
3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

Tretje vojno posojilo in naša navodila

Združene države ameriške so v vojni, v vsljeni vojni, v kateri gre za to, da se za vselej zavije vrat barbarskemu fašizmu vseh vrst, v kateri gre za odpravo razbojniške nasilnosti in ustalitev trajnega pa pravičnega miru, v kateri gre za zmagajo demokracije in z njo tudi za rešitev, osvoboditev in združitev zasluženega pa raztepeneva slovenskega naroda v stari domovini.

Toda za vsako vonjo je treba denarja, denarja in zopet denarja. Zato se zdaj naša vlada že tretjič v tem svetovnem pokolu, izzvanem od Nemčije, Italije in Japonske, obrača do ameriškega ljudstva s pozivom, naj jo založi z denarjem, da more uspešno nadaljevati boj, ki napoveduje zadnjo uro nemški gospodovalnosti in japonski vladohlepnosti, med tem ko so Italijani že na kolenih.

Vsak dolar, ki se vloži v to vojno posojilo, pomeni nov želj za trugo roparskega osišča. Vsaka vladna vojna obveznica, ki jo kdo kupi, pospeši zmago demokratičnih vojska nad temimi silami fašističnega barbarstva in prihod srečne dobe, ko se ljudem ne bo več treba tresti pred strahotami mednarodnega razbojništva in ko bo vsakdo varen pred ponemanjanjem svobodno užival sadove svojega truda. Vrh vsega tega je denar, ki se da za vladne obveznice ali bonde, tudi z gospodarskega stališča zelo pametno in plodonosno porabljen. Po določenem roku se bo kupcu obveznic vrnil z obrestmi vred. Kajti te obveznice niso davek, nego hrailne vloge pri najzanesljivejši in najvarnejši tvrdki na svetu — pri vlasti Združenih držav ameriških.

To so tehtni in jasni razlogi zakaj naj naši ljudje po vseh svojih močeh podpro kampaño tretjega vojnega posojila s kar največjim nakupom vojnih vladnih obveznic.

Z dejanji človek najbolje po kaže, kako misli in kaj je.

Dokler so se naši ljudje v starem kraju prepuščali pasivnemu odporu proti svojim zatiralcem, se ni prav nihče zmenil zanje. Ko so pa zaviheli svoje krampe, kose, cepce in kole ter začeli udrihati z njimi po bučah Nemcov, Lahov in Madžarov, se je jek zanimati zanje ves svet, pred katerim veljajo sedaj za borce svobode in demokracije.

Prav taka je z nami v tej deželi na domaći fronti. Dokler se vsa naša vojna prizadevanja potapljaljo v ogromni ljudski gmoti, nas ne more razločiti niti naša širša javnost, niti ne naša vlada, pri kateri iščemo zlombe v svojem stremljenju za rešitvijo, osvoboditvijo in združitvijo slovenskega naroda v stari domovini. Zato moramo gledati zlasti v kampanji tretjega vojnega posojila na to, da zvedo v Washingtonu, v kolikšni meri jo podpiramo.

In kako naj to storimo?

Sloveni Amerikanci imamo Slovenski ameriški narodni svet, ki mu je naloženo, naj poskuša po vseh svojih močeh rešiti slovenski narod narodnega pogina in združiti vse slovensko ozemlje v svobodno in demokratično Slovenijo v okviru neodvisne in demokratične Jugoslavije. V teh svojih naporih se ta organizacija v prvi vrsti obrača do naše vlade v Washingtonu. Seveda ne more tukaj s praznimi rokami. S sabo mora imeti dokaze, da podpirajo to deželo tisti, ki jih predstavlja v zastopi.

Zastrašen tega želi v soglasju z Združenim odborom južnoslovenskih Amerikancev, da bodo yse vojne vladne obveznice,

kupljene v tej kampanji vojne posojila od slovenskih Amerikancev, šteče ameriškemu slovenstvu v dobro. Da se bo to doseglo, naj bodo naše podružnice, ki so posejane široko po tej deželi domala prav povsod, koder živijo naši ljudje, sredica za zbiranje vladnih obveznic med življem slovenskega pokolenja.

Njim naj naznanijo vsi — posamezniki in skupine — koliko obveznic so kupili in za koliko. Podružnice same naj vsaka v svojem okolišu skrbijo za to, da bo to vedela celo naselbina, oziroma celo področje vsake podružnice posebej.

Vsaka naša podružnica naj natančno zapisuje vse te podatke — število obveznic in zneske, ki so se plačali za kupljene bonde.

Ko bo konec te kampanje, naj vsaka naša podružnica pošlje vse podatke, ki se bodo tikači tega nakupovanja v ta urad.

Naše gibanje

V dobi od 9. do 16. septembra se je prijavila v ta urad nova podružnica št. 92, St. Michael, Pa., nastala iz društva št. 190 SNPJ.

V istem času so nam poslale prispevke sledeče podružnice: Št. 1, Detroit, Mich., \$100; št. 9, Willock, Pa., \$5.68; št. 12, West Aliquippa, Pa., \$29.25; št. 23, St. Louis, Mo., \$15.25; št. 33, Bridgeport, O., \$65.25; št. 47, Pueblo, Colo., \$5; št. 52, Chicago, Ill., \$12.25; št. 53, Johnstown, Pa., \$8.

Shodi, seje, sestanki, prireditve

Zadnja seja podružnice št. 2, Chicago, Ill., je bila prav dobro obiskana. Udeležilo se je je 51 oseb obojega spola. Pri-

stopilo je pet novih članov in članic. Po zanimivi seji je bila prosta zabava s petjem in plesom. Prihodnja seja bo dne 25. septembra zvečer; na njej bo

ta trditev ne izvira iz nobene narodne prevzetnosti. Zaveden Slovenec se ne bo nikdar bahal, da je njegov narod boljši od drugih, ne trpi pa, da bi se ponižaval. Saj se dogajajo pred našimi očmi reči, ki dokažejo piškavost bahaškega nacionalizma. Črnci v Zedinjenih državah so dali tej deželi velike znanstvenike in umetnike. V Aziji je nekoliko republik, kjer pred pet in dvajsetimi leti skoraj nihče ni znal citati in pisati, a tisti "divjaki" imajo sedaj svoje visoke šole in razvijajo svojo literaturo in umetnost.

Ampak Slovenci so se tisoč let morali boriti za goli obstanek in sedaj hočejo, da se zavaruje njihovo življenje, kar je mogoče edino v zedinjeni Sloveniji. Pri tem pa se dobro zavedajo, da ne bodo mogli postati nikakršni izolacionisti. Kultura obsega en del človeškega življenja, ob katerem pa se ne sme pozabiti na gospodarstvo. To pa sledi drugačnim zakonom, med katerimi postaja sodelovanje čim dalje bolj važno. Kultura se razvije v narodnih mejah, gospodarstvo pa zahteva čim dalje širše podlage. Kakor je velenindustrija izpodrinila malo rokodelstvo, kakor so mali trgovci postali le agentje velikih trgovskih družb kakor so začele ogromne industrijalizirane firme tekmovati z malimi kmeti in jih izpodravati, tako je vsako gospodarstvo v temih mejah obojseno na žalostno vegetiranje in na bankrot. Na tem polju bo torej vsaka izolacija nemogoča in tudi Slovenci morajo biti priljubljeni, našel pa ni le enega, ki ne bi bil z vsem srcem želel v skupen dom z ostalimi Slovenci.

Menda je malo takih čudakov, toda tudi če sta le dva, sta preveč in treba ju je prepričati, da sta na zelo napačni poti. Pisec je v stari domovini imel priliko, govoriti z mnogimi Primorci, največ z delavci, kamnoseki, železničarji, predilčarji, kmeti, takozvanimi inteligenči, našel pa ni le enega, ki ne bi bil z vsem srcem želel v skupen dom z ostalimi Slovenci.

V Zedinjenih državah je dr. Cok kot zastopnik organizacije Jugoslovjan v Italiji, a poslali so ga sem za osvoboditev izpod Italije. Pa vprašajte tukajšnje Primorce in verjetno ne, da boste našli le enega, ki bi se ogreval za Italijo.

Toda kdo more biti tako ultra optimističen, da bi pričakoval izpolnitve slovenskih opra-

vičenih zahtev brez dela in boja?

Dokler je vladal v Evropi mir, niso imeli Slovenci skoraj nobenega upanja. Edina možnost, da bi dosegli, kar jim gre, bi bila v mirnem, toda temeljtem preobratu, ki bi preureabil svet in ga postavil na podlagu pravičnosti in nesklajene demokracije. Toda tako upanje je bilo v preteklosti iluzorno, kar pričajo dogodki, ki so dovedli do sedanje vojne. V tej svetovni vojni krizi isčejo drugi svoje pravice in to je tudi na loga Slovencev.

O bodočem svetu ne bo nihče sam odločal, ne kak posameznik, ne kakšna posamezna vlad ali država. To si je treba enkrat za vselej vstaviti v glavo. Vse v vojno zapletene države, ki stoejo proti osišču, so se zedinile kot Združeni narodi in to dejstvo se za nobeno ceno ne sme pustiti izpred oči.

Toda tudi za ves slovenski narod je primorski problem nadvse važen. Edino vprašanje demokracije je enako važno.

V povojnem svetu bo narodnost pomenila kulturno življenje. Kdor koli bi jo skušal zlorabititi za šovinistične namene, bo naletel na odpor vseh demokratičnih elementov. Za kulturno produkcijo in uživanje pa mora vsak narod imeti dovolj moči in Slovenci so tako maloštevilni, da se morejo na kulturnem polju uveljaviti let tedaj, če so zedinjeni. Še tedaj bodo morali doprinašati večje žrtve kot veliki narodi, toda njih kulturni napredek v teku zadnjih dvajsetih let priča, da lahko dosežejo resnične uspehe, če bodo rešeni dosedanjih ovir. Samo nacija morejo blebetati o nemški superijornosti in označevati druge narode za nizke in kulturno nesposobne. Kar so Slovenci v najtežavnejših razmerah ustvarili na kulturnem polju, postavlja vse takratne trditve na laž in mnogi naši kulturni delavci bi uživali veliko slavo, če bi svet poznal njihova dela.

Ameriški Slovenci se morajo v prvi vrsti, kar se tiče slovenskih upravičenih zahtev trudititi, da preprčajo Ameriko o tej upravičenosti. Tudi če ne najdejo takoj popolnega razumevanja, ne smejo izgubiti zaupanja in morajo nadaljevati svoje delo znamenom, da se vodilni krogovi v novi domovini uverijo o pravičnosti in o važnosti slovenskih aspiracij. Ker pa je Amerika članica Združenih narodov, je treba iskati dostop do vseh, da bodo vsi yedeli, za kaj doprinašajo Slovenci v starem domovini skoraj nadčloveške žrtve in podpirajo vojno prizadevanja Združenih narodov v takih meri, da je Nemčija podvzela proti njim pet ofenziv, pa ne le, da jih ni strila, temveč je njihova bojevitost še narašala.

Izjava, ki je znana zavezničkom, sta podpisala dr. Ivan Ribar, predsednik sveta in "Tito" (Josip Brož), vrhovni poveljnik Osvobodilne vojske ali "partizan."

To je podpisani pravil na seji in to je **resnica**, le da je do dal, da zaslužijo tisti, ki se že dve leti dejansko bore in so žrtvovali že toliko svojih življenj za osvoboditev domovine, vsaj naš moralno priznanje. Mislim, da tudi to ni neresnica.

Gospoda pozivatelja omenjata nekatere spise brata Adamca in stavlja na podlagi tega nekatere radikalne zahteve.

Omeniti je treba, da je Adamčić pisatelj in kar je izšlo v "Jugoslaviji" in Harperjevi reviji, je napisal kot tak. Kdor misli, da kaj ni bilo prav, lahko polemizira z njim, SANS pa ne more izvajati nobene cenzure, katere ne izvaja niti ameriška vlada. Podpisani so bili poslani drži. Vladimir Mačku, Juriju Kranjcemu, drži. Ivanu Ribarju in drži. Vladimirju Nazoru. Dr. Ivan Ribar je predsednik Narodnega antifašističnega sveta za vso Jugoslavijo, Nazor pa predsednik hrvaškega enakega sveta.

V Združenih državah je dosti ljudi, ki poznajo oba, a nihče ne bo trdil, da je bodisi Ribar ali Nazor komunist, ali pa da sta taki lutki, da bi plesala na kakšni "komunistični" vrvici. Oba sta tudi znana kot poštene moža in ne more se jima podstaviti, da bi po vojni vrnila v deželo nekdajna diktatura, ali pa da bi se Jugoslavija razbila.

Kar se tiče zahtev, katere snujeta na teh premisah, je treba izjaviti sledete:

1.—SANS bi udaril samega sebe po glavi, če bi pretrgal vezni s Skupnim odborom ameriških južnih Slovanov.

SANS je na kongresu dobil nalog, delati za zbljanje teh narodov in prav njegovemu trudu je največ pripisati, da so se najprej sešli Slovenci, Hrvati in Srbi — tisti Hrvati in Srbi, ki ne sledi ne Paveliću, ne Neđiću — in katerim so se po makedonsko-bolgarskem kongresu pridružili še Bolgari in Makedonci. Prezirati epohalno dejstvo, da se so prvič v zgodovini sešli zastopniki vseh teh narodov za skupno delo za svobodo in demokracijo, more le tisti, kdor se ni poglobil v resnični značaj sedanje svetovne vojne.

Predvsem pravita gospoda, da sta prejela "zlasti iz ust predsednika" celo vrsto napačnih informacij. Sicer v "pozivu" ni povedano, v čem so obstajale te baje napačne informacije, vendar se pa z vso resničnostjo lahko trdi, da jima na seji ni bila povедana nobena laž.

Najbrž imata v mislih to, kar je eden izmed slovenskih opra-

vičenih zahtev brez dela in vojski" v stari domovini. Dejal je, da ne eden druga nista komunistična. To trditev mora podpisani vzdrževati, kajti značaj omenjenega sveta in z njim sodelujoče vojske se more presojati edino po izjavah, katere sta omenjena činitelja izdala, ne pa po govoricah, kateri širijo njeni sovražniki z namenom, da otežajo boj za osvoboditev, kateremu je Narodni antifašistični svet posvetil vse svoje moči.

4.—SANS ne more odpovedati Adamčiću častnega predsedstva, katerega mu ni dal on, temveč kongres.

5.—Izjava tega sveta, ki bi bila objavljena, če ne bi bila zadržkov, izvirajočih iz dejstva, da je treba tednikom dati priliko, da objavimo SANSove publikacije sočasno z dnevniki, pa bo v kratek objavljena, pove tako jasno, da je vsak dvom izključen, da obsegajo rôdoljube **brez razlike strank, vere in narodnosti**, ki se hočejo boriti za svobodni svet.

Izrecno naglaša ta svet **nedotakljivost privatne lastnine** in prepričanje, da se ne uporablja vse socijalne, politične in druge važne izpremembe — kolikor moči in razmere dopuščajo. Med temi nalogami je **zedinjena in svobodna Slovenija, nova, demokratična Jugoslavija, v kateri bodo vsi njeni narodi enakopravni**.

To je tudi program Narodnega antifašističnega sveta in kolikor je v sedanjih abnormálnih razmerah mogoče, ga je že začel izvajevati. Ta Svet ni centralističen, ni diktatorski, ampak že sedaj priznava in izvaja enako-pravost Slovencev. S tem gladi pot pravi demokraciji v novi Jugoslaviji in koraka v isti smeri, v kateri so šli zaključki Slovenskega narodnega kongresa.

Triditev, izražene v predsednikovih govorih na zadnji seji in v tem spisu, potrjujejo nad vse jasno pozdrav, odsolani s pravkar zaključeni konvenciji Hrvatske bratske zajednice, kateri se pa ne more očitati komunizem. Podzdravi so bili poslani drži. Vladimirju Mačku, Juriju Kranjcemu, drži. Ivanu Ribarju in drži. Vladimirju Nazoru. Dr. Ivan Ribar je predsednik Narodnega antifašističnega sveta za vso Jugoslavijo, Nazor pa predsednik hrvaškega enakega sveta.

Samo za en napad na Hamburg in Berlin z aeroplani zaveznički se je porabilo toliko gazoline, kolikor se ga dnevno porabi v mestu St. Louis, Mo.

Ameriške znanje P-T prevzemajo ladje, ki plovejo po 50 vozovih brzine na uro, porabijo da 250 galon kuričnega olja na uro.

Letera trdnjava, ki je letela iz Severne Afrike v Italijo in obstreljevala Neapelj, je za eno pot porabila 1,110 galon gazonolne.

Moderni rasilice, ki je na morju porabil 3,000 galon olja na uro, armadni transportni parnik pa 33,000 galon.

Vežbni aeroplani porabijo od 50 do 100 galon "octane" gazoline na uro.

ČEŠKO MNENJE O POVOJNEM SVETU

London. — (ONA). — Čehoslovaški ministrski predsednik Jan Sramek, priporoča sodelovanje med Anglijo, Ameriko, obnovljeno Francijo in Rusijo kot edino sredstvo za doseganje harmonije v povoju svetu.

O priliki četrte obletnice vojne, je obljubil preko radija načrto da bo imel priljnost "s svobodno izraženo voljo povedati, kako si želi urediti svojo državo."

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

UNIVERZITET IN UPRAVNIČSTVO
Sveti Nikolaj na Trgu v Clevelandu, Ohio.
Vsi člani in članice kraljevih društev so vključeni v članstvo.

CLIFFORD B. OHIO.

Način načina na Ameriko
Način načina na Ameriko
Način načina na Ameriko

\$0.00

\$0.00

\$0.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIVAL SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the Interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 617 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 2, OHIO.
Phone: 212-2121 Terms of subscription:

\$0.00

\$0.00

\$0.00

For members, yearly
For non-members in U. S. A.
Foreign Countries

- 22 -

POMAGAJMO JIM DO ZMAGE!

Gotovo vam je znano, da se pod našo zvezdano (ameriško) zastavo sedaj bori okrog osem milijonov fantov in mož močna armada, ki je razpršena po vseh svetovnih delih. Bori se ob strani zaveznikov za dosego svetovnega miru, demokracije in za svobodo malih narodov.

V tej milijonski armadi se bori tudi lepo število naših članov in nekaj članic, do sedaj 3.185 skupaj; ako vpoštovamo skupno število našega odraslega članstva, je torej ena devetina istega v službi strica Sam-a; 14 naših vrlih sobratov je pa že padlo na fronti za domovino! Večna jim slava in blag spomin!

Tako vam je gotovo tudi dobro znano, da se vrši sedaj kampanja 3. vojnega posojila za dosegom ogromnega zneska 15 bilijonov dolarjev. Ta kampanja bo zaključena 2. okt. t. l. Kakor nam poroča naš gl. tajnik brat Zalar, se je dosedaj iz Jednotine blagajne kupilo teh vladnih obveznic ali bondov v znesku \$355,000.00. Ako bo koncem meseca še kaj denarja na razpolago, se bo še nekaj teh bondov kupilo, da s tem stricu Sam-u pokažemo, da mu stojimo ob strani v tej veliki borbi za dosego zmage.

V glavnem uradu bi radi vedeli, za koliko teh bondov je kako naše podrejeno društvo sedaj kupilo, tako tudi znesek kupljenih bondov od strani članstva dotednjega, oziroma vsakega našega društva. V to svrhu so tajniki (ce) društva naprošeni, da naj ob zaključku te kampanje 3. vojnega posojila to naznanijo na naš gl. urad. Pri sestavi nakupa posameznikov, ni treba imen istih navajati, ampak celokupen znesek. Tako je zadnji teden tajnika društva št. 115 v Kansas City, Kans., že omenila, da je njen društvo kupilo teh bondov za \$700.00. Kaj takega dela čast in ponos društva. Izvolute torej tozadevno željo glavnega odbora zanesljivo vpoštovati!

K sklepu pa še enkrat apeliramo na vsa naša krajevna društva, tako tudi na vse naše Jednotino članstvo: Kupite vojne bonde 3. izdaje, da s tem tudi našim borecim se sobratom in se stram pripomoremo do zaželjene zmage in srečnega povratka domov!

RESNIKEN PREGOVOR

Star nemški pregovor nam veli, da je previdnost mati modrosti, katerega se lahko odobrava ali potruje v raznih slučajih našega življenja, kajti pravočasna previdnost nam je samo v korist in naščiti ali varuje kake morebitne škode, povzročene vsled neprevidnosti.

Slučajev, kjer je previdnost na mestu, bi se lahko navedlo brez števila. Ako se s svojim avtom podaste na kako daljšo turo, boste dali istega prej dobro pregledati v kaki garaži, da je vse v redu; to vas bo ščitilo morebitne nesreče na potovanju.

Višja farmarska poslopja imajo na vrhu strelovode, da so zaščitena proti strelji.

Vsek gospodar ali lastnik hiše ima isto zavarovan proti požarju.

Previden vinogradnik bo pravočasno poškropil trte v vinogradu z galico, ki vinorodno trto ščiti pred neko trno bolezni.

Tovorne parnice na morju, se zavaruje pred potopom, itd.

Na vsak način je pa zavarovanje našega življenja proti kaki nesreči, bolezni ali smrti eden izmed najbolj važnih navodil previdnosti. Zato imamo razne naše podporne organizacije in zavarovalniške društve. Neštetokrat se je že dokazala resničnost tega pregovora in sicer tedaj, ko so kakega našega rojaka morali zakopati na občinske stroške, ali za njegov pogreb nabirati darove, to pa samo zato, ker ni bil pokojnik zadost previden, da bi bil zavarovan za svoje življenje.

Zavarovanje je važno za vsakega človeka, bodi si mlad ali star, ker nima nikhe pogodbne z bolezni ali smrtjo, da ne bo nikdar bolan, ali koliko časa, da bo živel. Baš iz tega naravnega vzroka bo vsak gospodar kake družine v prvi vrsti gledal na to, da so vsi njegovi člani v kakem društvu, bodisi že odrasli, ali pa še otroci.

Predstoteče vrstice naj veljavajo onim našim staršem, oziroma Jednotarjem, ki še nimajo vseh svojih otrok zavarovanih

KRETA JE PRIPRAVLJENA

(Office of War Information, Washington, D. C.)

do kraja, in naj bo Bog z vami." In ko so začeli kamioni voziti naprej, so ranjeni kričali v zboru: "Livelova svoboda!"

Bog

(James Edward Wallace, "GOD")

Kreta je za Grčijo in Balkan, kar je Sicilija za Italijo in zapadno Evropo, in kar se je zgodilo s Sicilijo, se ravno tako lahko zgodi Kreti in z ravno tako naglico.

Razlika pa je v tem da bodo zaveznische čete na Kreti našle prijatelje, ki se jim bodo pridružili, ker grški otočani pričakujejo s skritim orožjem trenutek napada. Oni so trpeli pod nemško okupacijo in so se ji dve leti zoperstavljali, in so svoj upor s krvjo plačevali.

Zato si ni težko predstavljati kako nestrpni so postali Krečani, ki so jih Nemci hoteli uničiti s tem, da so v njih postreljali može in začgali hiše, pa so jih namesto tega le napravili nemirtnim.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška

vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Usoda se čudno in žalostno igra s Kreto, kjer se je pred šest tisoč leti rodila bronasta doba, in kjer so še pred tremi stoletji ljudje v kavarnah Kandije v tišini presedeli ure in ure v pilu sladko, gosto turško črno kavo. Toda Kreta se ima zahvaliti za svojo nesrečno usodo predvsem svojemu geografskemu položaju; ta otok tvori južno mejo Egejskega morja, česar vode so polne majhnih otokov med grškim kopnim in Turčijo. Vodna pot med Sredozemskim morjem in Črnim morjem gre mimo Krete in preko Egejskega morja v Dardanele. Kreta je ravno na življenski poti Britanskega cesarstva na poti iz Gibraltarja proti Sueškemu kanalu.

Nacisti, ki jih je obsedla ideja da s propagando lahko napravijo čudežne, skušajo rešiti svoje probleme na Kreti z besedami.

Preko radija v Atenah, ki ga kontrolirajo Nemci, in preko radija postaje Bari, zaklinajo propagandisti Krečane naj verjamejo da Osičani nihov sovražnik. Goebbelsovi agenti pravijo, da so "britanski in židovski kapitalisti" nihovi sovražniki, in trdijo, da bi propast Osiča pomenila za njih suženjstvo pod jarom "anglo-saksanske oligarhije."

To je isti stari način, ki ga je Hitler zmeraj uporabjal v svojem načrtu "deli in vladaj," od kar ga je v svoji knjigi "Mein Kampf" iznesel pred svet. Malo pred padcem Tunisa so Nemci sklenili, da bodo deportirali vse žide iz Aten in Soluna na Kreto. Oni so s tem nameravali ustvariti neslogo, konfuzijo in trenaže na Kreti, ter tako pažnjo tega naroda odstraniti od sovražnika ter ga zaplesti v nofranje boje. Transportne težave so pokvarile ta načrt, toda že objava sama je dala Krečanom dober primer da vidijo kako delujejo nacijske pokvarjene metode delitve in vladanja.

Neki duhovnik v Kandiji je prideljal, da je "vsako drevo v gozdu en gerilec." "Z božjo pomočjo bo Grška kmalu osvobojena." Nemci ga niso mogli zapreti, ker je bil pravočasno obveščen in se je po hitrem begu pridružil družbi rodoljubov v hribih.

Dogodek ki se je odigral za časa velike dvanaest dnevne borbe na Kreti dobro prikazuje duh tamkajšnjega naroda. Pričevanje ga g. St. Dimitriakis, grški minister pravde, ki je bil takrat na otoku. To je bilo šestega dne; on je ravno zapuščal razvaline mesta Kandije, ki so ostale po bombardiranju, ko je srčal nekaj kamionov ki so peljali ranjence.

"Oni so me spoznali," pravi "Jaz sem jim odgovoril in iskal besede, ki jim bodo dale tolubo. Toda oni jih niso potrebovali. Klicali so mi pa: "Ne vdajte se. Nadaljujte z borbo

pri KSKJ. Zdaj se vrši naša velika "V" kampanja! Zdaj je najlepša prilika za pristop, torej ne odlašajte in držite se gor na navedenega lepega izreka!"

Emmanuel Mantakas, šef Krečanskih gerilcev, katerih število se smatra da je med 15.000 in 20.000. Odporn zahteva žrtve, in Krečani so draga plačali; zeno vasjo za drugo se je zgodilo podobno kakor v čeških Lidičah, ki so jih Nemci hoteli uničiti s tem, da so v njih postreljali može in začgali hiše, pa so jih namesto tega le napravili nemirtnim.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Táto se govori da sta na Kreti dva ducata "Lidic." Grška vlažna v izgnanstvu je lansko leto v nekem memorandumu Zavezničkom obtožila Nemce in Italijane, da so razrušili 23 kretskih vasi z zračnimi napadi za represalijo na napade grških gerilcev. Na stotine ljudi je bilo ubitih, in mnogo drugih zaprtih kot talci.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec avgust, 1943

Financial Report of K. S. K. J. for August, 1943

Dr. Ledge No.	DOHODEK—Income		IZPLACILA—Dobavljeno																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950

BAJTAJRI

Spisal JAN PLESTENJAK

"Razdeli jih med zanesljive delavce, pazi pa, da ne izvohajo; kapitalisti imajo za zdaj še vse v rokah, žandarje in glavarje..."

"Kje imam, pokaži!" je velel žandar že strožje.

Jaka je odklenil skrinjo in prav z dna privlekel šop papirjev. Žandar je vso to navlako hlastno pograbil in jel prebirati. Drugi žandar je pa prebrskal vso skrinjo, da bi se kaj našel.

"Ali imaš še kaj?"

"Nič več!"

"Smo že tam!" je namignil žandar svojemu tovaršu in mu pokazal neko mesto v letaku.

"Drugač nisem našel, tudi ni mislit, da bi še kaj imel," je šepnil ta.

"Jaka, napravi se, pojdeš z nami!" je ostro velel starejši žandar.

Jaka se je obul, oblekel zimsko suknjo, si grizel ustnice, v oči so ga pa bodle solze, ki jih je komaj zadrževal.

Mati je slišala žandarjev ukaz in je na glas zahitela. Jernač in Lojce sta se stiskala v kot in drhtela od strahu in joka. Joža se je pa zaril v seno, ker ga je bilo sram, da bi očitno jokal.

"Zbogom!" se je poslovil Jaka, si zakril obraz in tedaj so se mu udrije solze. Nič več ni bil podoben tistem hrustu, ki bi bil lahko zmulinčil oba žandarja in še občinskega moža, otrok je bil, ponjen in vdan, ki gre, kamor mu ukažejo in kadar mu ukažejo.

"Mati, ne jokajte, vse bo še dobro. Pravica se bo izkazala! Pri segel bi... da je to Cenetovo maslo," jo je tolažil Jože, sam to lažbe potreben.

Tisti dan niso nič jedli in ti sto noč niso nič spali.

Drugi dan je prišla k Rekarjevem Reza. Bila je objokana, na očeh se ji je poznalo, da ni spala, roke so se ji tresle in glas ji je drhtel.

"Mati, jaz sem ga pa srečala! "Zbogom, Reza! Po krivici me ženo, to je bilo vse, kar je mogel, spregovoriti, in videla sem, da mu gre na jok," in Reza je spet zahitela, z njim mati — vsa hiša je bila v joku.

"Ne pozabi nanj, Reza!" — je prosila mati.

"Nikoli, pa če naj ga čakam deset let!" se je zaklinjala Reza.

XI.

Dva žandarja sta ga odpeljala v Ljubljano; povešal je glavo, da bi ga kdo ne spoznal.

Skrb mu je ogledala še zadnje upanje, da se kmalu kako preobrne, ko sta ga žandarja potisnila v velikansko palačo. Človek, ki prvič stopi vanjo, se mora zgubiti po klukastih hodnikih, kjer je nemogoče prešteti vrata; s kateregakoli okna pa pogledaš na dvorišče, povsod je enako: dolgočasno, prazno, mrvaško.

Hodnik se je vlekel že v vedenost, vsaj Jaku se je tako zdelo. Sele pred močnimi vrati, na katerih je bil pritrjen zvonec, sta se žandarja ustavila in pozvoniла.

Vrata so se odprla in Jaka se je znašel pred široko, starinsko mizo; za mizo je sedel starik gospod, ki je sprejel gledal v Jaka. Končno je spregovoril. Njegov glas je bil kakor glas cloveka brez duše in brez srca.

Jaka je odgovarjal, ne da bi vedel kaj in kako, misli so mu bile drugod, vasovale so pri Rezi, se izpovedovale pri materi in pri Kopaču.

Žandarja sta izročila neke parje, možakar za mizo jima je nekaj podpisal in odšla sta.

Jaka je moral odgovoriti še na tri, štiri vprašanja, potem pa je vstopil mož v sivi oblek s šopom klujev, z revolverjem in bajonetom in odvedel "zločinca" po temičnem hodniku, kjer je dišalo po prismojeni čebuli, po kisu

in vlagi, do tesnih vrat, ki so bila pa že na prvi pogled težka in močno zaklenjena. Stražar je odbral velik klujev in ga z vso močjo zavrtel, da se je klujevica zgnalna. Vrata so zaškrivala, in že je stal Jaka med zločinci in že je znova zarožljil klujev: zbogom, svoboda.

"Kaj si pa ti ukradel?" se je oglasil mlad, pa takih prostorov najbrž vajeni fant.

"Ali si se tepel?" ga je pobral pretepač.

"Cigaretko mi privošči, prijetljek," se mu je dobrikal že starik pritlikav. Smejal se je in švigel z očmi, kot bi mu bila ta soba že od rojstva najdražji kraj.

"Ne kadim!"

"Ta je pa še mlečen!" se je oglasil tržaško naglašajoči fant, ki ga je najprej nagovoril.

"Nisem ne kradel, ne ubjal, ne požigal. Nekdo me je ovadil, da sem komunist, sicer ga pa poznam," je ogorčeno metal iz sebe in stiskal pesti.

"Tako polehovljenih komunistov se pa državi ni treba batiti," se je zarežal pritlikavi starec.

Tedaj se je Jaka še razgledal po sobi.

Sredi sobe je stala stara, vsa razrezljana miza, ob njej dve dolgi klopi, ob stenah pa kakih sedem, osem postelj. Navaden železni podstavek, dve, tri deske počez, na vse to pa umazana, raztrgana slammica brez rjuh in drugačnih pritlikin.

Jetniki, bilo jih je do deset, so sedeli za mizo in premikali z kruha izdelane kipce, stolpite — Jaka je tedaj zvedel, da se tej igri pravi šah — nekateri počasi stopicaje od stene do stene in boge kaj premisljevali.

"Mati, ne jokajte, vse bo še dobro. Pravica se bo izkazala! Pri segel bi... da je to Cenetovo maslo," jo je tolažil Jože, sam to lažbe potreben.

Tisti dan niso nič jedli in ti sto noč niso nič spali.

Drugi dan je prišla k Rekarjevem Reza. Bila je objokana, na očeh se ji je poznalo, da ni spala, roke so se ji tresle in glas ji je drhtel.

"Mati, jaz sem ga pa srečala! "Zbogom, Reza! Po krivici me ženo, to je bilo vse, kar je mogel, spregovoriti, in videla sem, da mu gre na jok," in Reza je spet zahitela, z njim mati — vsa hiša je bila v joku.

"Ne pozabi nanj, Reza!" — je prosila mati.

"Nikoli, pa če naj ga čakam deset let!" se je zaklinjala Reza.

XI.

Dva žandarja sta ga odpeljala v Ljubljano; povešal je glavo, da bi ga kdo ne spoznal.

Skrb mu je ogledala še zadnje upanje, da se kmalu kako preobrne, ko sta ga žandarja potisnila v velikansko palačo. Človek, ki prvič stopi vanjo, se mora zgubiti po klukastih hodnikih, kjer je nemogoče prešteti vrata; s kateregakoli okna pa pogledaš na dvorišče, povsod je enako: dolgočasno, prazno, mrvaško.

Hodnik se je vlekel že v vedenost, vsaj Jaku se je tako zdelo. Sele pred močnimi vrati, na katerih je bil pritrjen zvonec, sta se žandarja ustavila in pozvoniла.

Vrata so se odprla in Jaka se je znašel pred široko, starinsko mizo; za mizo je sedel starik gospod, ki je sprejel gledal v Jaka. Končno je spregovoril. Njegov glas je bil kakor glas cloveka brez duše in brez srca.

Jaka je odgovarjal, ne da bi vedel kaj in kako, misli so mu bile drugod, vasovale so pri Rezi, se izpovedovale pri materi in pri Kopaču.

Žandarja sta izročila neke parje, možakar za mizo jima je nekaj podpisal in odšla sta.

Jaka je moral odgovoriti še na tri, štiri vprašanja, potem pa je vstopil mož v sivi oblek s šopom klujev, z revolverjem in bajonetom in odvedel "zločinca" po temičnem hodniku, kjer je dišalo po prismojeni čebuli, po kisu

Društvo št. 170, Chicago, Ill.—PP-4488 Mary Necmer, razred 16, \$500; HH-4413 Rosalie Zalig, razred 16, \$500.

Društvo št. 174, Willard, Wis.—HH-4414 Pauline Prancel, razred 21, \$500; HH-4425 Clare Routsar, razred 16, \$500.

Društvo št. 178, Chicago, Ill.—CC-4472 Eddie Tivadar, razred 17, \$1,000; CC-44875 Louis Ray, razred 16, \$500.

Društvo št. 185, Burgettstown, Pa.—HH-44915 Jennie Ergen, razred 19, \$500.

Društvo št. 203, Ely, Minn.—CC-44877 Anna Tomisch, razred 18, \$500.

Društvo št. 204, Hibbing, Minn.—HH-44916 Rosalia Kushman, razred 45, \$500.

Društvo št. 214, Cleveland, O.—HH-44917 Stanley Seme, razred 17, \$500; CC-44879 Rose Persolia, razred 17, \$500.

Društvo št. 219, Euclid, O.—CC-44878 Anna Debeljak, razred 16, \$1,000; CC-44920 Kinkopf, Rudolph, razred 18, \$500; HH-44918 Bill Tekvar, razred 17, \$500; HH-44919 Anthony Tekvar, razred 17, \$500; HH-44940 Howard Velkov, razred 16, \$500.

Društvo št. 224, Cleveland, O.—CC-44880 Frank Csen, razred 16, \$1,000.

Društvo št. 242, West Bridgewater, Pa.—CC-44881 Frank Pavlinich, razred 16, \$1,000.

Zopet sprejeti članici in članice

Društvo št. 15, Pittsburgh, Pa.—22619 Frank Thomas, razred 23, \$1,000; BB-1918 Mary Tomec, razred 16, \$500.

Društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—Frank Ivanich, razred 16, \$500.

Društvo št. 70, St. Louis, Mo.—CC-507 Anni Erslein, razred 16, \$1,000.

Društvo št. 74, Springfield, Ill.—HH-44932 Schmertmann Rose, razred 20, \$1,000.

Društvo št. 78, Chicago, Ill.—CC-44933 Vera Gorenz, razred 17, \$500.

Društvo št. 90, South Omaha, Neb.—CC-44234 William Ostir, razred 23, \$1,000; 8534 Anna Ostir, razred 21, \$1,000.

Društvo št. 160, Kansas City, Kans.—D-3979 Mary Rodman, razred 24, \$500.

Društvo št. 162, Cleveland, O.—DD-43222 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500; 18247 Eleanor Knuff, razred 16, \$1,000.

Društvo št. 169, Cleveland, O.—DD-43223 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 169, Cleveland, O.—DD-43224 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43225 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43226 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43227 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43228 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43229 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43230 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43231 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43232 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43233 Antonia Jesenovec, razred 45, \$500; 13224 Matilda Korb, razred 20, \$500; C-2073 Molly Gornick, razred 23, \$500; C-2120 Mary Kovacic, razred 23, \$1,000; 33716 Rose Glavan, razred 17, \$500.

Društvo št. 170, Cleveland, O.—DD-43234 Antonia Jesenovec, razred 4

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

Buy an Extra \$100 Bond!

Back the Attack!

BUY WAR BONDS 3rd War Loan

\$355,000.00 FOR THIRD WAR LOAN . . .

Supreme Secretary Joseph Zalar reports that the K. S. K. J., parent organization, has purchased \$355,000.00 in War Bonds during the current Third War Loan Drive. The figure will be augmented, reports Secretary Zalar, if more funds are available for investment before the month is over.

SKSJ lodges and individuals are requested to inform Secretary Zalar the amount of Third War Loan Bonds purchased by their lodges. Individual members will please inform their secretaries of individual purchases, and secretaries are urged to forward the total figure, lodge and individual amounts, to headquarters. KSKJ headquarters is not interested in the names of the purchasers, but solicits information on the amount to determine to what extent the KSKJ and its members are backing their 3,185 men and women members in the armed forces.

Please forward information to Secretary Joseph Zalar, KSKJ Bldg., Joliet, Illinois.

VETERAN OF 11 BATTLES HOME ON VISIT

Pittsburgh, Pa. — Just let a sailor have one good laugh and it'll make him forget that he's traveled through 96,000 miles of war waters and been in 11 major sea battles.

Petty Officer, Second Class Frank Habjan, of Universal, Pa., knows just what morale-building a small chuckle can do when it goes to work among men in port after months of fierce ocean fighting.

A veteran of 11 major Pacific battles as an electrician mate on a United States air craft carrier, the 21-year-old sailor's job when the fleet's in was to operate a movie projector for the men in Navy blue.

"They all want to laugh," he said. "And they don't like war movies either."

Pearl Harbor News

When the Japs sneaked down on Pearl Harbor the carrier on which Frank was stationed was 150 miles at sea. The wireless messages sounded incredible.

But the planes on Frank's ship were the first to go into action against the Japs and when they returned to their floating air-field there were bullet holes through the sides and the noses. "We didn't be-

lieve it until we could see those bullet holes," he said.

He also repaired crippled Navy planes.

"It got to be just one of those things when we knew we were going into another battle," he explained. "The first couple times we were scared and tense, but pretty soon you know what's expected of you."

Ten Battles Named

That took in 10 major battles which can now be named, and one which remains a military secret. After Pearl Harbor there were the battles at Marshall, Gilbert Islands, Marcus, Wake, Midway, Stewart, Guadalcanal and Santa Cruz Islands.

The carrier is given credit for getting rid of 37 enemy ships; damaging 16, and destroying 186 airplanes. Frank wears the American Defense Bar for service before Pearl Harbor; nine other service stars, and the Presidential Citation award has been given him.

Frank is the son of Mr. and Mrs. Frank Habjan, Reiter Rd., Universal, Pa. He is a Penn High School graduate and a member of KSKJ Lodge No. 210.

FRANK RAMUTA'S PIN SMASHING, WHITE FRONTS AND PEERLESS PRINTS FEATURE

Joliet, Ill. — The main features of the second session of the Joliet KSKJ Men's Bowling League were the continued sensational bowling of Frank Ramuta, the triple win of the White Front Liquors, and the surprising one pin win of a game by the Peerless Printers.

The Eagle Store Team Cops Two from Slovenic Coals

The Slovenic Coals couldn't keep up their good bowling of the previous week, so they dropped two games to the Eagle Store team. The Eagle team had scores of 739, 761 and 847 while the Slovenics had scores of 701, 776 and 820. Tony Buchar's 527 and Joe Zalar Sr.'s 486 series topped the Eagle scores while John Churnovich's 495 and John Azman's 484 scores were tops for the Slovenics. Charley Gregory brought the crowd to its feet by picking up a very difficult split.

Peerless Printers Take Two from Tezak Florists

The Peerless Printers took a pair of games from the Tezak Florists by scores of 815, 792, and 860 to 878, 791 and 772. Frank Ramuta's 613 and Tony Lilek's 536 series topped the Peerless scores, while George Karl's 562 and Gene Tezak's 531 series topped the Tezak scores.

White Front Liquors Win Three from Avsecs

The White Front Liquors won three close games from the Avsec Printers by scores of 788, 831, and 813 to 768, 813, and 796. John Bluth's 572 and Lou Fabian's 531 scores were high for the White Fronts while John Culik's 559 and

Avsec Prints 0 6 .000

139 COLLINWOOD JOSEPH MEMBERS LISTED ON SERVICE HONOR ROLL

Cleveland, O. — St. Joseph's Society, No. 169, presents its Honor Roll of members in the armed forces, whose total to date is 139. Some of these boys are stationed here in the States and many are scattered in other parts of the world.

Many of these boys were active in our organization, especially in basketball, baseball and bowling.

At our last meeting it was decided that parents or relatives of men in service should forward their names and addresses to our lodge secretary so that seasonal greetings may be sent to them. It will be appreciated if the addresses are sent to Mr. Joseph Terra, 444 E. 152 St.

Our Honor Roll

Anslovar Frank, Arh Louis, Baraga Frank, Barba Stanley, Brodnik John Jr., Brodnik Stanley, Borzina Mike, Budnar Edward, Budnar John, Chapic August, Cvertnik William, Cvetnik Edward, Dolenc Anton, Dolgan Frank, Drensek Mike, Fesnak Walter, Fink Anthony, Fink Frank, Florjancic Edward, Fortuna August, Germek Jack, Germovsek Anton, Glavan Edward, Grajzar Adolph, Grdina Louis, Grosel William, Hiti Frank, Hiti Joseph, Hraster Charles, Hribar Alfonze, Hribar Joseph,

Sedey Anton, Sernel Frank,

GODEC-VIDMAR

Pfc. and Mrs. Paul P. Vidmar

Colorado Springs, Colo. — Miss Ann J. Godec became the bride of Pfc. Paul P. Vidmar in St. James Church in Davis, Calif., Aug. 28.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. John Godec, Sr., of Colorado Springs. The groom is the son of Mr. and Mrs. Peter Vidmar, also of Colorado Springs, and at present is stationed at the Western Signal Corps School in Davis, Calif.

Mr. John Godec, father of the bride, founded St. Martin's Society in Colorado Springs. Mrs. Vidmar was secretary of the society for several years, relinquishing her office at the time of her marriage. She was also a delegate to the KSKJ Convention in Chicago last year.

The couple is now at home at 217 Third St., Davis, Calif.

CHANGE MEETING DATE

So. Chicago, Ill. — St. Florian's Society, No. 44, has changed its regular meeting date from the first Tuesday of the month to the first Sunday of the month. The next meeting will be held Oct. 3, 2 p. m. in the church hall, 96th and Ewing Ave.

Members will please attend the next meeting to hear the quarterly report. At the recent meeting it was also decided to arrange for some type of Christmas presents for the men in service. The society has 62 members serving in the armed forces. Members will please attend to help make plans.

"BABE" IN NAVY

"Babe" Kvaternik, that genial goodwiller of Eveleth, Minnesota, whose appearance at Midwest Bowling tournaments aided in calling them "successes," writes to the editor that he has been serving Uncle Sam for the past six weeks.

"I would like to get the lodge paper. I enjoy my assignment. However, I certainly will miss the KSKJ bowling tournaments. You may be sure that I won't miss the first one that I get a chance to attend.

"Babe" always led the Iron Range representation at the Midwest meets. "I'll be there, if I have to walk!" he would say. We hope that Uncle Sam won't need him very long so he will be free to attend the next tourney. His address is: F. A. Kvaternik, 127 Batt., N. C. T. C., Co. A, Pl. 4, Camp Peary, Va.

Buy Victory Bonds and Stamps

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE

They Are Counting On You!

ZELEZNİKAR FUELS, DAROVIC LAWYERS CLEAN SWEEP IN STEVES' SECOND NIGHT

Chicago, Ill. — With the excitement of the opening night out of the way, the Steve pinsters swung into their second session.

The Zelezníkar Fuels, led by Frank Koporc and Bill Necker, 502, took over the Kosmach Boosters for three in a row. John Zefran with 505 and Louie Prah, 488, did best for the Boosters.

The Korenchan Grocers ran short of ration points so the Darovic Lawyers won a three-straight lien over them. For the Attorneys Louie Dolmovich blasted 513 and John Jeray 472, while Louie Zulich, 458, and Stanley Wolsic, did best for the losers.

In the other three tilts of the evening the Jerin Bucchers, Tomazin Taverns and Fidelity Electrics registered 2 to 1 wins over the Gottlieb Florists, Monarch Beers, and Park View Laundry, respectively. High scorers were Frank Bicek 561, Rudy Jerin 456, Eddie Kerzichnik 565, George Husich 509, Frank Strupeck 557, Edwin Zebic 516, Frank Kovacic 522, John Terselich 510, Hank Basco 515, John Kerzich 488, Frank Banich, Vincent Novak 484, Ed Sinkovec 484.

Louie Prah topped the 200 class with a 225, Frank Strupeck and Frank Koporc each had a 206 and Frank Bicek clipped an even 200.

EIGHT TEAMS READY TO SWING JOLIET LASSIE LEAGUE INTO ACTION

Joliet, Ill. — The Joliet K. S. K. J. Ladies' Bowling League will officially open its 1943-44 bowling season Thursday, Oct. 7, at 7 p. m. on the Rivals Bowling Alleys. The season will continue through 25 weeks.

At a meeting held Sept. 9, rules and schedules were prepared. All 1942 officers were re-elected, namely: Helen Keith, president; Dorothy Zlogar, secretary; Betty Martinic, publicity.

The league will be composed of eight teams with four bowlers on each team. All teams have been arranged on the basis of a 520 and 521 team average.

The roster of individual and team averages are as follows:

Joliet Engineers: Capt. Jule Camp 130; Dorothy Zlogar 140; Florence Benedict 141; Jennie Jurisic 110. Team average 521.

Joliet Office Supply: Capt. Donna Wilhelm 140; Lillian Grayback 126; Doris Fabian 149; Marie Klepec 105. Team average 520.

We urge all bowlers to be at the alleys early so that we can begin bowling promptly at 7 o'clock.

STARS ON HIGH SCHOOL GRID TEAM

Cleveland, Ohio.

Ray Rakar, our Slovenian lad, is playing on the Cathedral Latin team. During the summer months he played second base for Factory Furnitures in Class A. Cathedral Latin has a corking grid team ready for this fall. Most of the passing, kicking and running will be done by Rakar.

The Boys Are Counting On You! Back Them With Bonds!

OUR PAGE WAR KITCHEN

By
FRANCES
JANCAR
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Have you a soldier, sailor or marine in the service? If so, why not send him a box of tasty cookies, the kind he got at home. You know, cookies are appreciated by the men in service more than anything else. It reminds them so much of home. Here are a few new ones to try on them.

Dates and Walnut Macaroons

1/2 lb. dates, 1/2 lb. shelled walnuts, 6 ounces (3/4 cup) sugar, whites of 3 eggs, vanilla flavoring.

Put dates and nuts through mincer, add sugar and flavoring to the stiffly beaten egg whites, then the nuts and dates. Drop from a teaspoon on buttered pan and bake until firm, about 8 or 10 minutes. These should be small as they are very rich.

Angel Food Cookies

1/4 cups granulated sugar, 1 tablespoon cornstarch, 2 heaping teaspoons baking powder, beaten whites of 2 eggs, 1/4 cup shortening, 1 cup milk, 3 cups flour, vanilla.

Beat sugar and butter together with a little milk. Add all the other ingredients except the eggs. Fold these in last, mixing thoroughly. Make the dough just stiff enough to roll. Bake in a hot oven. Almond or lemon extract may be used instead of vanilla.

Cocoanut Raisin Drops

1/4 cup butter, 1/2 cup sugar, 1 beaten egg, 1 cup pancake flour, 1/4 cup evaporated milk, 1/4 cup water, 1/2 cup grated cocoanut, 1/4 cup raisins.

Cream butter well, adding sugar gradually. Add beaten egg. Sift in flour and milk alternately. Stir well, adding cocoanut and raisins. Drop onto buttered cookie sheet by teaspoons a few inches apart. Bake in a hot oven for 10 to 12 minutes. Makes about 24 cookies.

Prune Brownies

1/2 cup shortening, 1 cup sugar, 2 well beaten eggs, 2 squares chocolate, melted, 1/4 cup flour, 1/4 teaspoon baking powder, 1/4 teaspoon salt, 1 cup prunes.

Cream shortening, add sugar gradually and cream thoroughly. Add eggs and chocolate. Sift flour with baking powder and salt and add together with prunes (which have been soaked in cold water to cover for 1 hour), pitted and cut up into small portions. Turn into a greased 9x9x1 1/2 inch pan and bake in moderate oven for 30 minutes. Makes three dozen brownies.

Orange Pecan Cookies

1 cup shortening, 1/2 cup brown sugar, 1/2 cup white sugar, 1 beaten egg, 2 tablespoons orange juice, 1 tablespoon grated orange rind, 2 cups flour, 1/4 teaspoon soda, 1/2 cup chopped pecans.

Cream shortening and sugar. Add egg, orange juice and rind beating smooth. Stir in flour sifted with soda and pecans. Shape in roll. Chill overnight. Slice thin and bake in moderate oven on ungreased sheet pan from 10 to 12 minutes.

Raisin Delights

1/2 cup shortening, 1 cup dark corn syrup, 1 egg, 1 cup flour, 1/2 teaspoon cinnamon, 1/4 teaspoon cloves, 1/4 teaspoon soda, 1/2 teaspoon baking powder, 1/2 teaspoon salt, 1/2 cups oatmeal, 1 cup raisins.

Cream shortening, add corn syrup and egg and combine well. Beat for a few minutes. Scrape bowl and beat a few

WAUKEGAN'S MISS MARY OPEKA WEDS

In a solemn High Mass at the Mother of God Church in Waukegan, Ill., on Sunday, Sept. 5, Miss Mary Opeka, daughter of Mr. and Mrs. Frank Opeka, Sr., 403-10th St. North Chicago, Ill., became the bride of Peter Jakubowicz. The Rev. M. J. Hiti, pastor of the Waukegan parish, celebrated the High Mass and heard the marriage vows. Miss Opeka was given in marriage by her father, with the bride's cousin, Miss Dorothy Hodnik acting as maid of honor. Edward Turek attended Mr. Jakubowicz.

A wedding dinner was served for the bridal party and the immediate family members in the afternoon. The young couple is well known thru North Chicago and Waukegan and a large number of well-wishers greeted them at a reception which was held in the evening at the Opeka residence. The bridegroom is the son of Mr. and Mrs. A. Jakubowicz of 1316 Victoria St. North Chicago.

The bride is a member of St. Anne Lodge, No. 127 and the bridegroom has already applied for membership in the St. Joseph's Lodge, No. 53.

Mr. Opeka, father of the new bride is honorary president of the KSKJ.

A FEW FACTS ON YUGOSLAVIA

As Yugoslavia looms more significantly than ever in current war developments, and as the organized forces of the United Yugoslav Relief Fund expand, interest steadily grows in the country itself, its peoples, its industries and its culture. Committee members, volunteer speakers and War Chest officials are asking for information and books.

Meanwhile, here are a few rudimentary facts for which people have been asking. Yugoslavia was formed in accordance with the expressed wishes of all its people following World War I. It was established as a constitutional monarchy, embracing the former independent kingdoms of Serbia and Montenegro and most of the parts of the old Austro-Hungarian Empire which are inhabited by the Serbs, Croats and Slovenes. It extends about 700 miles from North to South, about 400 miles between the points of greatest distance from East to West, and comprises about 96,000 square miles. Its total area is roughly comparable to that of the State of Oregon, or Wyoming, or twice that of the State of New York or Pennsylvania. Its normal population was about 16,000,000, roughly comparable to the combined normal populations of New York State and Connecticut.

A look at the products and at the thriving industries of Yugoslavia in normal times deepens the tragedy of its occupation by

Yugoslavia's export trade had much to do with the development of its sizable merchant marine. Totaling about 400,000 tons, these ships have been put into the common shipping pool of the United Nations to carry men and munitions to all parts of the world.

When a list of Yugoslavia's output is considered, it becomes clear that the Germans were motivated by economics, as well as by politics and military strategy, when they decided to overrun the country. Yugoslavia's natural riches include corn (maize), wheat, hops, barley, oats, rye, potatoes, beans, grapes, sugar-beets, fodder beets, hemp, flax, clover, tobacco, plums, apples, pears, horses, mules, cattle, sheep, hogs, poultry, eggs, raw-silk, timber, coal (lignite), iron ore, bauxite, copper, gold, lead, chrome, cement, zinc, carpets, raw hide and boots.

"How about some of you fellows who are in the armed forces splashing some blue ink in my way?"

"Until my next broadcast, may God bless you all."

Lou's address is: Co. 824th Eng. Bn. Avn. (Sep., APO 610, care Postmaster, New York, N. Y.

HOME ON FURLOUGH

Pittsburgh, Pa. — Sgt. John W. Kompare, a draftsman in the Fourth Air Force in San Francisco, is home on a furlough enjoying a happy reunion with his family and friends. His bride of a few months, the former Dorothy Friedman of Pittsburgh, accompanied him home. They were married in San Francisco.

PARTY TO AID SANTA CLAUS FUND

Cleveland, O. — To build up a Santa Claus fund for a party to be given for juveniles, St. Ann's Society, No. 150, will hold a card party Oct. 5, in the church hall, immediately after church services in the evening.

WHERE THE FUEL GOES

Cream shortening then add sugar. Add honey and blend. Add eggs and chocolate. Mix well and add flour, baking soda and salt sifted together. Lastly nuts. Bake in greased pan for about 55 minutes.

A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.

LETTERS FROM OUR BOYS

Hawaiian Islands,

Dear Brothers:

As I have a little time I thought I would drop you a few lines from here — a good many miles from home, Greenwood, Wis.

This is the best place that I have seen so far, and it certainly is swell. Of course, I would like to be home now, for my Dad is very ill. Circumstances make it impossible, so we will have to make the best of it.

This note is primarily to make a change in my address so I will receive the Glasilo as I have been regularly.

This is all I can write at present, for I have to write to my wife who is residing at 23rd Pl., Chicago.

Best regards to all, and may God bless you.

Pvt. Richard F. Rakovec, 33rd Signal Co., APO 33, care Postmaster, San Francisco, Calif.

Pvt. Louis V. Verch, who wrote recently that he was in the "land of midnight sun" penned us another letter.

"The outfit I joined up with are old soldiers and very tough, rugged and ready for anything that may take place within sight or hearing. The officers are swell.

"... we have plenty recreation, a football team. Finished softball a few weeks ago. We have a dandy Red Cross Center, movies, radios and plenty good books.

"... as for people here, they are very modern in every way. As for the work they do, it's fishing, and more fishing.

"At this time I want to tell you members how much I appreciate hearing from you. Thanks a million!

"I send my best wishes to the gang: Tuffy, Dolla, Dixie, Apple, Chief, Duck, Nanny, Muggie, Skinny, Cabby, Lefty and the rest, wherever you may be.

"Well Sawdust Caesar Mussolini threw in the towel. Things look mighty bright. This is just one of the victories with more to follow. But you people at home, don't let yourself go! Keep those machines rolling. Buy those bonds and stamps. They help to raise blisters on the axis.

"I send my best wishes to the old gang at Ambridge, Pittsburgh, Presto, Girard, Aliquippa, Barberton and Burgettstown.

"How about some of you fellows who are in the armed forces splashing some blue ink in my way?"

"Until my next broadcast, may God bless you all."

Lou's address is: Co. 824th Eng. Bn. Avn. (Sep., APO 610, care Postmaster, New York, N. Y.

ST. JOSEPH'S HONOR ROLL

Continued from page 7

Simeone Louis, Skolar Frederick, Smaltz Martin, Spilar Stanley, Spelich Stanley, Stark Frank, Stark John, Stefanie Emil, Stefanie Martin, Stich Frank, Strmole Anthony, Struna Joseph, Struna William, Sustersic Albert, Sustersic Edward, Svetina Stanley, Svigel John Jr.,

Tercek Frank, Tercek John, Tomazic Frank, Tomazin Frank, Trepal Henry, Trampus Frank, Trampus Stanley, Urbancic Frank, Urbancic Milan, Urbas Louis, Vidensek Edward, Walters Henry, Zagorec Edward, Zakajsek Anton, Zaman Frank, Zaman Joseph, Zlate Joseph, Zupancic Daniel, Zupancic Joseph, Christy Ray.

J. S.

THEY HAD PERMANENTS BUT DID NOT KNOW SIGN OF CROSS

By Sister Mary Clare, S.N.D.

In a radio address on the opening day of school, New York's Mayor LaGuardia asked the teachers of the city's 900,000 school children to give extra training in the somewhat neglected virtues of good manners and personal cleanliness. The mayor said he wanted the children to have well-brushed hair and clean teeth, and to be taught the appropriate use of "please" and "thanks" and "I'm sorry." In declaring that all this is primarily a job for the classroom, the mayor of course, blundered badly.

His Honor, however, would be elated with the good manners and personal cleanliness of every child in the first grade of one of our parish schools last term. The children not only had well-brushed hair but a number of the little girls even had permanents! Many had delicately tinted fingernails. There was not a child in the room that was not well-dressed. Quite a posited little group it was, all in all.

But oh, the heartbreak! Not a child in the room could make the Sign of the Cross; not a child in the room knew a prayer other than "Now I lay me down to sleep."

"My, what darlings they are," gushed a fond mama as she came at the end of the first day to take her precious home.

"Oh, how starved their little souls are, and what pagans their parents must be, even though they say they are Catholics," thought the Sister.

True peace and joy were strangers to those well-groomed, well-poised little children, for they were missing childhood's greatest need — a happy family life. No house-to-

house canvass was necessary to arrive at this conclusion. The Sister knew the first day of school that religion was lacking in those homes, and everybody knows that where there is a lack of religion there is no true family life.

Many parents think they can supply this lack by sending their children to a religious school. Knowing the odds are against them, priests and sisters each year attempt the Herculean task of trying to overcome the handicap under which such children are laboring in the hope, so often vain, of providing a solid foundation on which these children can later build real Christian homes.

To millions of children even this school help is denied. From all parts of the country come reports that parish schools are crowded beyond capacity. Mother superiors have pressed into service every available sister. And yet we hear of one elementary school where after more than 150 children had been turned away, the sisters in desperation printed a sign for the front door reading "Registration Closed."

Quiz for parents written by a successful mother: "Where are my children right now? If they are seeing a movie, is it approved by the Legion of Decency? What magazines do they read? What radio programs do they follow regularly? Who are their companions? Are they aimlessly wandering about the streets after school seeking sensation?"

Answers to these questions today will indicate whether you will be proud or ashamed of your children tomorrow.

FALSE PATRIOTISM

War has many long-lasting and far-reaching results, not the least of which is its effect on the family. This most important foundation of the nation's structure runs a risk of ruin unless members of each individual family realize the dangers and earnestly strive to overcome them. A time of war necessarily places a strain on the family; sons and daughters are serving in the Army, Navy or Marine Corps, fathers are required to work longer and harder, and now even mothers are being called to work in factories.

All this may seem necessary, but consider the position in which it places the children of our nation. With their older brothers and sisters away from home, and their mothers and fathers working most of the time, there is no one to take care of them. Children are being deprived of that family companionship so necessary during their formative years.

Character is not being shaped as it should be, and the benefits of home religious training are denied them because parents are too busy doing what they think is their part to win the war.

The home has become a house, a place to sleep and eat; no longer is it a place of comfort and relaxation where all the members of the family spend their recreation together. It certainly is false patriotism on the part of mothers who have children to train to go into war industries. Any victory that is won at the expense of broken families is an empty one, for a country is strong only insofar as its families are strong.

It cannot be denied that the future of our country depends on the children of today. Any American who loves his coun-

try will see to it that his children will be prepared for the task that lies ahead of them. Consequently, a mother will do more for her country in the war effort by staying home to rear good, honest citizens with high moral standards than by building planes, tanks or ships.

—The Catholic Herald Citizen.

Save when you Spend! An EXTRA \$100 Bond will Hasten the End!

—

PRAYER

In the old prayer books there is a prayer for men at sea. The following beautiful verse, quoted in the prayer of Chaplain Rev. Frederick B. Harris, opening a recent session of the U. S. Senate, also invokes a blessing on the more modern service of men in the air:

O hear us when we cry to Thee For those in peril on the sea. Creator, who dost from above Observe Thy sons with eyes of love,

Who canst preserve where'er they be

Our men who fight for home and Thee;

O put thou forth a guiding hand

For those in peril on the land. Almighty, who canst from on high

Protect our flyers in the sky And guide each pilot in his plane

The length and breadth of Thy domain;

O hearken to our fervent prayer For those in peril in the air.

Send a shell across the pond, when you buy a sure-profit War Bond!

—

Bonds of Victory—buy 'em!

A PURSUIT PLANE, at a cruising speed of 200 m.p.h. requires one gallon of gasoline for every four miles of flight.

J. S.